

Gazeta Ardealului

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Ce au voit.

După complectă desamăgire ce a urmat primelor tratative dintre liberali și partidul național român, ori ce minte bine echilibrată ar fi trebuit să își dea seama, că tristul rezultat dat de convorbirile reprezentanților celor două organizațiuni politice, nu era întâmplător, ci hotărât de serioase cauze organice.

În consecință, chiar dacă la început se comisese greșeala de a se angaja tratative relativ la un acord ce nu era să fie de cât o monstruozitate politică, ori cine era îndreptățit să se aștepte ca partidul național român cât și partidul liberal să recunoască greșeala săvârșită și să renunțe la niște planuri la baza cărora stăteau intenții vinovate.

În loc însă să se întâmple acest lucru atâta de clar și de simplu, lumea politică și opinia publică s'au găsit de odată în față unui lucru, nemai pomenit de surprinzător, ce dovedea o mentalitate atâta de ciudată, în cât se desființa complectamente gândirea și argumentația.

Lucrul acesta nemai pomenit de surprinzător, lucrul acesta ce te făcea să crezi că dreapta judecată numai e din lumea noastră, era reluarea tratativelor cu liberalii, de către partidul național român.

Era ceva revoltător, de sigur, în această încercare de a se relua niște discuții, relativ la un acord desavuat de țară, și prin urmare absurd și imposibil; era însă și ceva trist și tragic în acea încăpățănare a conducătorilor organizației transilvănene, de a asigura acesteia, încă un anumit timp de existență, calcând în picioare opiniunea publică și înaltele principii ce trebuiesc să prezideze la realizarea colaborărilor politice.

Partidul liberal, a încercat, e drept, din necesități politice, să trateze acordul cu partidul național român, cu ideea aproape mărturisită de a face astfel în cât oamenii politici ardeleni, să între astfel în ruajul funcționării liberale, în cât în scurtă vreme partidul Ardealului să nu mai fie de cât o vagă și pierdută amintire.

Fără îndoială că lucrurile s'ar fi petrecut astfel în cazul când s'ar fi ajuns la înfăptuirea acordului.

Din moment însă ce partidul liberal a văzut adevăratele intenții ale conducă-

torilor transilvăneni, el a declarat rupte ori ce tratative, de oare ce în afara de ori ce avantaje politice, un partid istoric nu putea, fără să se desavueze complect, să stea la tocmeli politice cu niște oameni conduși de interese personale și de ideea de separatism.

Orice partid de guvernământ al vechiului regat nu ar fi putut avea o altă atitudine și de aceea în momentul când partidul național român a voit să reînceapă tratativele, liberalii aproape nici nu au stat de vorbă, iar dacă au mai dat impresia din când, în când, că ascultau aceea ce li se spunea, au făcut aceasta mai mult din compatimire, față de niște oameni, cari se găseau într'o atât de dureroasă situație.

Astăzi tratativele au încetat - cu desăvârșire; liberalii se leapadă de partidul național român, ca de satana, iar opinia publică reflectează la lucrul, cu adevărat ofensător pentru morala socială și politică, ce i-a fost dat să vadă în primii ani după realizarea României întregite, când numai prin absurd, s'ar mai fi putut crede, că există români, ocupați să sape temelia națiunii românești.

Generațiunea actuală a fost martoră, a ascultat și a văzut. A văzut această generațiune frați desrobiți, de armatele noastre curajoase, cerând, abia la doi ani după eșirea lor din robie, să trăiască autonomi și liberi; au cerut să trăiască astfel cum vor înțelege ei; să aibă o justiție conform felului lor de a înțelege și să rupă ori ce legături cu frații vechiului regat.

Generațiunea actuală a văzut politicieni ambițioși, ridicându-se contra vechiului regat și contra armatei și cerând ca granițele distruse de baionetele românilor să fie din nou înființate, granițe sufletești de astă-dată, puse între frații de acelaș sânge.

A văzut generația aceasta toate monstruozitățile ce am descris și totuși ea nu are dreptul să se infurie și să ceară măsuri aspre, contra spiritelor nenationale și anarhice, de oare ce marea populație a teritoriilor desrobite și imensele clase rurale sunt iubitoare de țară și de dinastie, sunt recunoscătoare armatei pentru opera lor liberatoare și sunt sufletește opuse acelora cari voesc să facă din politică un sport rentabil și o simplă negustorie din ideea de patriotism.

Dar cine sunt oare aceștia, am putea

să ne întrebăm...? Nu avem nevoie de etichete și de nume, pentru a acoperi vîduri sufletești.

Să privim însă împrejurul nostru; să observăm cu deamănuntul și îi vom găsi imediat, fără deosebire de mediu și de localitate. Priviți! Sunt aceștia sau aceia: cei cari calcă legile sau nici nu voesc să știe că ele au fost făcute cu consimțământul națiunii; sunt vînturătorii de partide, cari se pun în serviciul ori cărei cauze, cu condiția însă să iasă arginții vinovați; sunt acei cari otrăvesc opinia publică și atmosfera socială, în adunări, semănând neadevarurile, răutatea, calomniile, ca pe o pălămidă blestemată. Priviți! Ei sunt legiune și îi poți cunoaște repede după privirile lor întunecate și după ochii lor plini de ură și venin; după gesturile scurte ce ascund o amenințare și o intenție rea de viitor.

Ci în fața acestora, stau teritoriile alipite, Ardealul, Basarabia și Bucovina, cu masele lor imense de țărani cu ochii înrouați de recunoștință și de lacrimi față de armata ce a rupt lanțul sclaviei și față de țară, ce răspândește lumina și cultura pretutindeni și primește în brațele sale, chiar și pe fii săi greșiți.

Unificarea diposiției relativ la încetățenirea streinilor.

Primăria orașului a primit ieri dela subsecretariatul de stat de pe lângă ministerul de interne o nouă diposiție relativ la încetățenirea streinilor.

Această diposiție spune următoarele: În ținuturile alipite României dela Ungaria încuviințarea încetățenirilor, conform articolului de lege L. din 1870, cădea în atribuțiunile ministerului de interne.

În vechiul regat român, conform constituției înpământenirea (naturalizarea) streinilor se încuviințează prin lege în condițiunile stabilite în constituție, iar lucrările se fac prin ministerul de justiție.

În urma extinderii constituției vechiului regat român asupra ținuturilor alipite, aceste diposițiuni ale constituției vechiului regat român sunt a se aplica și la rezolvirea cererilor singuratiche de încetățenire privitoare la aceste ținuturi, întrucât aceste cereri nu-și au baza lor în tratatul de pace.

Deoarece însă în vechiul regat român cererile de înpământenire se administrează de către ministerul de justiție și nu de ministerul de interne, cererile singuratiche de încetățenire din ținuturile alipite, vor trebui să se adreseze în viitor direct ministerului de justiție, ca singura autoritate competentă de a le rezolvi.

În ce privește încetățenirile, ce se vor face în baza tratatului de pace, în privința aceasta se va face un regulament separat.

Expozeul ministrului de finanțe austriac.

(Prin fir special.)

Viena. — D. Guetler ministrul finanțelor și-a expus în Naționalrat programul său financiar, care tinde la îndreptarea urgentă a situației financiare. Punctele principale ale programului au fost stabilite în înțelegere cu delegatul englez sunt: Se vor mări încasările statului și în special desființarea ajutorului de stat, reforma impozitelor și urcarea tarifului pe căile ferate, perceperea de impozite pe câștigurile realizate de comerț și industrie, se va regula tariful mărfurilor supuse monopolului, tariful vamal va fi urcat în special pentru obiectele de lux, se vor evita emisiuni de noi bilete de bancă. Guvernul austriac speră astfel că se va putea consolida situația financiară.

Monumentul lui Horia, Cloșca și Crișan.

«Asociația» din Ardeal trimite următoarele:

Un popor, care nu-și cinstește eroii, și nu-și amintește neîncetat de faptele mari din trecut, nu-i vrednic de el și de ele.

Modul cel mai nimerit, în care un popor își cinstește oamenii săi mari și-și amintește de faptele vitejești ale trecutului, este, pe lângă cunoașterea temeinică a vieții celor dintâi și a împrejurărilor între care au fost săvârșite aceste din urmă, imortalizarea lor prin statui și monumente.

Până acum românii din Ardeal nu aveau voie să eternizeze în chip de marmoră ori de bronz pe marii lor eroi, Stăpânirea vrămașă de pe vremuri îi oprea. Acum însă nu mai sunt aceste piedici. De aceia e datorită fie căruia bun român, să vină în ajutorul «Asociației» pentru literatura română și cultura poporului român, cu sediul central în Sibiu, dar cu organizație veche și puternică în întreaga Transilvania, cumpărând cât mai multe bilete dela loteria ei, fiindcă din veniturile acestei loterii vrea să ridice un șir întreg de statui și monumente oamenilor și faptelor mari din trecutul românesc.

Astfel voiește să însemneze cu un monument demn de marii martiri, Horia, Cloșca și Crișan, locul unde au fost frânți pe roată în 28 Februarie 1785 pe dealul furcilor din Alba-Iulia. În fața unei mari mulțimi de români aduși cu forța din toate satele ardeleni, ca să vadă și să înțeleagă, ce soartă îi așteaptă pe cei revoltați împotriva stăpânirii, au fost frânți pe roată întâiu Crișan — deși aceasta se spânzurase de mai înainte în temniță, — și Cloșca, pe urmă, ca să-i fie chinurile mai mari, Horia însuși.

Ungurii iau batjocorit cu vorbele «Horia rex Daciae» (Horia regele Daciei) scrise pe o coroană de hârtie așezată pe fruntea lui, ca și Jidovii de Domnul Hristos, care încă purta pe lemnul crucii vina ce el au cugetat că o are; «Isus Nazarineanul Regele Judeilor». Ca și Mântuitorul însă neînfrântul bărbat, Horia a răbdat în tăcere, fără să scoată un geamăt s'au un suspin, durerile supraomenești ale zdrobirii cu roata. Se zice că în clipa din urmă ar fi rostit aceste cuvinte: «Mor pentru neam!»

Ei bine, neamul, pentru care el a plătit și a murit, trebuie să facă totul pentru a putea privi totdeauna chipurile turnate în bronz ori cioplite în marmoră, ale acestor martiri, din a căror fapte trebuie să învețe toți curaj și bărbăție neînvinsă. De aceea e o datorie națională pentru tot românul să cumpere bilete dela loteria «Asociației» din Sibiu, strada Șaguna 6., ori dela băncile mai de seamă din toate centrele, fiindcă această loterie are între altele și acest scop.

Intrunirea Consiliului Ligei națiunilor.

Viena. — Consiliul Ligei națiunilor a fost convocat pentru 4 zile. Ședințele au început în prezența a 30 delegați. Președintele adunării, Gustav Ador, delegatul Elveției a asigurat pe reprezentanții Austriei de întreaga simpatie. Adunarea a ales președinte pe senatorul Ruffini delegatul Italiei, iar ca vicepreședinte pe Mannsdorff reprezentantul Austriei.

(Prin fir special.)

Înbunătățirea căilor de comuni- cație în Ardeal.

D. I. Petrovici, ministrul lucrărilor publice a făcut o călătorie în zona distinsă de războiu din Bucovina, de unde a trecut în Maramurăș, sosind Duminecă la Cluj.

Intervievat de reprezentanții presei din Cluj, d. ministru Petrovici a făcut următoarele declarații relativ la dezvoltarea legăturilor de căi ferate în Ardeal:

Noi avem în proiect o linie ferată care să lege Sighetul-Marmației cu Baia-Mare. Aceasta ar fi cea mai scurtă linie care să lege Maramurașul cu restul țării. Cetățenii de aici ne-au arătat încă și dorința lor care ar fi în sensul de a se creia o linie care să lege Sighetul cu Ilva. Aceasta este în direcția Moldovei și a Bucovinei. Călătorii spun că ar fi mai folositor din punct de vedere economic. În același timp ar fi și mai lesne de construit fiind pe șes, pe când legătura cu Baia va necesita un tunel de 6 Km. Ministrul a dat ordin inginerilor săi care se află în Maramureș să studieze și să refere, care din aceste două proiecte este mai favorabil.

În chestia construirii de noi căi ferate în Ardeal d. ministru Petrovici a spus:

Politica noastră este în sensul înmulțirii legăturilor cu regatul. Trebuie ca toate liniile să convergă spre centrul țării, ori în Ardeal sub stăpânirea ungară, dispoziția liniilor era cu centrul la Budapesta. Astfel în proiectele noastre avem construirea unei linii între Brașov—Nehviari și a alteia între Petroșani—Bumbești prin defileul Jiului. Tot în vederea legăturilor Ardealului cu vechiul regat avem în construcție o linie de cale ferată între Dorna Vatra și Ilva Mare. Aceasta va înlesni și legătura dintre Transilvania și Bucovina.

În proiect avem încă o linie: Pașcani, Tg.-Neamț, Toplița. Aceasta va fi o linie dreaptă în legătură cu centrul Basarabiei, Kișinăul.

Asupra liniei, care va lega Aradul cu Oradea-Mare, linie de 37 km., ce se află în construcție, d. Petrovici a spus, că a luat toate măsurile, ca să fie terminată până la sfârșitul anului.

În chestia canalizării Mureșului cu Oltul, deocamdată nu se va putea face nimic, din cauză că statul nu dispune de banii necesari.

Relativ la căderile de apă d. ministru a spus că statul nu poate începe deocamdată asemenea lucrări pe socoteala sa din cauza lipsei de fonduri. Se vor începe însă acele lucrări de concesionare. Am până acum vre-o 20 de cereri. Zilele acestea mă voi ocupa cu rezolvarea lor. Fără îndoială însă că nu vom concesiona ori ce apă, ci vom ține seamă de acele care vor fi mai favorabile pentru a fi exploatate de stat.

Propunerile biroului internațional al muncii.

(Prin fir special.)

Geneva. — Biroul internațional al muncii va supune examinării Conferinței internaționale a muncii dela Geneva următoarele proiecte și antiproiecte de convențiuni:

Conferința internațională a muncii recomandă ca fiecare membru al organizației internaționale trebuie să sforțeze de a dezvolta învățământul profesional al muncitorilor agricoli ocupați pe teritoriul său de a pune pe agricultorii salariați în măsura de a beneficia de acest învățământ în aceleași condițiuni cași toți ceilalți muncitori agricoli.

Se recomandă asemenea un raport periodic să fie trimis biroului internațional al muncii, cuprinzând toate informațiile relativ la aplicarea legilor asupra cheltuielilor făcute și asupra inițiativei luate pentru dezvoltarea învățământului tehnic agricol.

Conferința generală recomandă ca fiecare membru al organizației internaționale a muncii să reguleze dacă n'a făcut aceasta până acum, pe cale legislativă sau pe altă cale, condițiunile de adăpostire a muncitorilor agricoli, care lucrează pe teritoriul sau ca o astfel de regulamentare să prevadă astfel de dispozițiuni speciale, cari vor putea fi socotite ca necesare și conform cu condițiunile speciale, cari vor putea fi socotite ca necesare și

conform cu condițiunile excepționale, climatice sau altele încredute muncii agricole în fie care țară și ca ele să fie stabilite în urma consultațiunii organizațiilor patronilor și muncitorilor interesați, dacă astfel de organizațiuni nu există; ca o astfel de reglementare să se aplice muncitorilor agricoli adăpostiți prin grija patronilor lor individual, sau în grupe, fie în însuși casa patronilor fie în construcțiuni independente.

Biroul internațional al muncii supune conferinței următorul antiproiect de convențiune:

Toți membrii organizației internaționale a muncii ratificând prezenta convențiune se obligă să asigure tuturor muncitorilor agricoli ocupați pe teritoriul sau aceleași drepturi de asociațiune și de coalițiune pe care le au muncitorii industriali și să abroge toate dispozițiunile legislative sau altele care ar avea ca efect restrângerea acestor drepturi față de muncitorii agricoli.

Anteproiectul de convențiune referitor la extensiunea asupra salariaților agricoli a beneficiului legilor și regulamentelor relative la accidente de muncă este compus din următorul unic articol: Toți membrii organizației internaționale a muncii ratificând prezenta convențiune se obligă a extinde asupra tuturor salariaților agricoli ocupați pe teritoriul lor aplicarea legilor și regulamentelor având ca scop ajutorarea victimelor în caz de accidente survenite din cauza sau în timpul muncii.

Proiectul de recomandățiune referitor la extensiunea asupra salariaților agricoli la beneficiul legilor de asistență socială are următorul text: Conferința generală recomandă ca fiecare membru al organizației internaționale să extindă asupra salariaților agricoli beneficiul legilor și regulamentelor, instituind sisteme de asistență socială în condițiuni echivalente celor făcute pentru muncitorii din industrie și comerț.

Cancelarul Schober despre con- ferința dela Veneția.

(Prin fir special)

Viena. — Cancelarul Schober a relatat în comisiunea pentru afacerile streine cum au decurs tratativele din Veneția. El a ținut să precizeze că dela începutul tratativilor a atras atenția delegaților din Veneția că-i prematur să se discute cererile ungurilor, care visează concesii din partea Austriei înainte ca Ungaria să fi executat tratatul de pace și să fi eliberat în consecință Bugenlandul de bande.

Delegații unguri au spus atunci conferinței măsurile pe care le vor lua pentru a evacua până în 3 săptămâni Ungaria apuseană de bande. Ministerul de externe Toretta, care a funcționat arbitru a accentuat atunci cu toată autoritatea rolul pe care îl avea și bazat pe înțelegerea deplină cu Franța și Anglia în aceasta chestiune necesitatea unui compromis în sensul celor propuse de dânsul, dând a se înțelege legătura care se face între rezolvarea conflictului austro-ungar și chestiunea financiară care atinge Austria de aproape.

Dela Toretta a adăugat că refuzul acestei intervenții ar fi de natură să offenseze Antanta. Nu mai sub influența acestora cancelarul Schober convenit să intre în discuția concesiei arăta bine înțeles că o face numai în limitele competenței pe care i-o atribuie constituția. În cursul tratativilor a demonstrat însă, că problema cedării orașului Odenburg și al împrejurimilor nu poate fi deschisă, decât numai sub forma unui plebiscit al populației de acolo. Până atunci trupele italiene vor continua să rămână în Ungaria apuseană. Ungaria s'a obligat să înlătorească dificultățile de tranzit ce s-ar ivi în cazul când rezultatul plebiscitului s'ar declara în favoarea Ungariei iar de a plătească Austriei toate despăgubirile pentru întârzierea predării acelei proviicii. Conferința dela Veneția va decide ulterior asupra acestei chestiuni.

Formarea biroului pentru plângeri minorităților.

Viena. — Liga națiunilor a primit propunerea delegatului austriac, Dumba, modificată cu acordul delegatului italian Fachineti, pentru formarea biroului de primirea plângerilor minorităților.

(Prin fir special.)

INFORMAȚIUNI.

— Din statisticile americane asupra exporturilor cerealelor din Statele Unite reiese că s'au exportat numai în prima săptămână a lunii Octomvrie 170 mii chintale porumb pentru Germania și de 103 mii pentru Anglia.

— În legătură cu dispozițiunile de reorganizare administrațiilor financiare, administrația financiară din Arad funcționează cu începere de următoarele secții: Secția administrativă (corespondență, evidența personalului, pensiile, registratura, archiva, expediția) al cărei șef este d. George Glava; secția spirituoaselor și fondul municipal, șef: Iuliu Caba; Secțiunea timbrului, taxei de înregistrare și succesiunii, șef: Vasile Petrovai; secțiunea constatării (toate impozitele noi inclusiv pe lux și cifra afacerilor, taxele militare) șef: Ion Roșianu Covrig; secțiunea casieriei, șef: Ion de scariu.

Viza blocurilor și listelor pentru taxele pe lux și cifra afacerilor se face în etajul prim, ușa 8, în camera din bulev. Regina Maria.

— Azi, Miercuri urmează a se prezenta la vânzarea populației, locuitorii din:

Circumscripția I: Str. Bratianu.

Circumscripția II: Str. Alexandru Gavra.

Circumscripția III: Str. Sava Raicu.

— Azi, Miercuri începe seria reprezentațiilor, cari va avea rol Vilhelm Kertész. Azi se va reprezenta Tosca, în care Vilhelm Kertész va juca rolul lui Cavaradossi, dna M. Varady rolul titular, rolul lui Scarpia îl va juca d. Desideriu Rona. Măine, Joi în „Bohemii” va apare pe scenă Vilhelm Kertész cu Silvia Tirom, având roluri principale încă dna M. Horvath, Rona, Szabo și Kislay.

Poor Lili și d. Eugen Ianovici vor sosi azi la Arad. Poor Lili va juca Vineri în „Lebedea” rolul titular, iar Sâmbătă va apare pe scenă împreună cu dr. Eugen Ianovici în „Mandarinul”. Titul curat al acestei reprezentații se va adăuga la onorurile de pensii a Societății actorilor din Banat și Ardeal.

— La Duminecă, Poor Lili va juca în „Fabricantul cizmarilor”. Bilete se pot reține la casieria teatrului de la orele 9—12 și după masă dela 3—5. Compania teatrală evreo-germană condusă de n. Rabinovitz a jucat ieri în teatrul de vară obținând un succes extraordinar.

— Azi seara aceasta companie va preda opereta „Kale Soldat” una dintre cele mai bune lucrări erinului Goldfaden.

— La congresul partidului socialist, ținut în Mînaș, la votarea moțiunilor propuse, maximalistii nău, nuanța lui Sevrati au obținut 47.628 voturi la rezentrații 19.917, unitarii 8080, extremiști, e de stiu.

— În urma propunerii legățiunei bulgare din pna, mai mulți ofițeri vranghești au plecat în a caria spre a se pune la dispoziția guvernului ung.

— Direcțiunea generală a c. f. r. a dispus să desființeze inspecțiunile de mișcare și tracțiune a. N. și serviciile acestora să se contopească ber. Se vor menține însă mai departe inspecțiunile arată. Cernăuți, Chișinău, Arad, Oradia-Mare, Conu și provizoriu cea din Galați.

— Aceasta în vederea noiei organizări, prin se vor desființa direcțiunile regionale din lebiș. Chișinău și Arad se va înființa o direc regională la Galați.

— În centrele, unde direcțiunile regionale se des usează, se va înființa câte o inspecțiune de ex plebi.

— În 16 Octomvrie a încetat contractul cop peu încheiat între muncitorii dela fabricile din nța ale și direcțiunile acestora. Neputându-se i că până acum încă tratative în chestia noului act colectiv, muncitorii dela fabrici au încetat pe timp de o oră și jumătate. Muncitorii au adecă într'un memorandum înaintat direcțiunilor lor, sporirea salariilor cu 30 la sută și alte esii de importanță mai mică.

— Dr. Cornelia Moga s'a mutat în strada u acă nrul 5 (fosta str. Szent László).

—

—

—

—

—

—

— Ieri a sosit la inspectorul general de finanțe din Cluj, d. Manoilă în chestia de evaluare și lichidare a bunurilor luate în primire dela imperiul austro-ungar. D. inspector Manoilă după eum se știe este delegat al ministerului de finanțe în comisia de evaluare și lichidare a bunurilor fostului imperiu austro-ungar.

x Două concerte de elită vor avea loc în zilele apropiate în Arad, în Palatul Cultural. Marți, 18 Octomvrie, va concerta, reputata artistă la piano Luise Gineiner din Berlin, iar Mercuri în 19 cântărețul de cameră Francisc Steiner, din Viena. Bilete pentru aceste concerte se pot reține la firma Bloch.

TELEGRAMME.

(Prin fir special.)

Problema Chantungului.

Nauen. — Ziarele din New-York spun că Japonia a realizat o apropiere înspre guvernul american spre a media problema Chantungului. Hughes pare că preferă aranjamentul acordului chino-japonez la Conferință.

Declarațiile dlui Keynes.

Nauen. — Keynes a declarat la conferința din Londra a asociației pentru restaurarea economică și pacea mondială că aliații au impus Germaniei de trei ori costul stricăciunilor produse în Franța și Belgia, adaogând că două treimi din totalul sumei de reparațiuni au fost impuse Germaniei contrar obligațiunilor luate de aliați la încheierea armistițiului.

Conferința ambasadurilor a adoptat recomandările Societății națiunilor.

Londra. — Conferința ambasadurilor a adoptat recomandările Societății națiunilor privitor la frontiera Sileziei superioare.

Consiliul general al Societății Națiunilor pentru ajutorarea Austriei.

Viena. — Profesorul Radlich a declarat în comisiunea Ligei Națiunilor cu chestiunea creditelor cerute de Austria că e una din cele mai însemnate îndatoriri, care incumbă Ligei națiunilor. El a relevat faptul că Austria a îndeplinit în cursul lunii toate condițiile care i-au fost impuse de Ligă pentru ca să i se poată acorda creditul cerut. Consiliul general al Societății națiunilor și-a exprimat toată simpatia pentru Austria și dorința ca să se ajungă la o cât mai grabnică realizare a ajutorului ce i s'a promis. Delegatul francez a făcut propuneri și mai favorabile pentru Austria cari au fost aprobate în unanimitate.

Tratatul Cehoslovaciei cu Polonia.

Bordeaux. — Un tratat comercial va fi încheiat între Cehoslovacia și Polonia. Maxa, ministru cehoslovac la Varșovia a declarat în cursul unui interview că afară de tratatul comercial care se va încheia între Cehoslovacia și Polonia, vor încheia și un tratat politic avantajos pentru ambele țări.

Transportarea soldatului american necunoscut la Washington.

Bordeaux. — Ziarul „Times” comunică sosit la Plymouth a crucişătorului „Olympic” trimis în Franța de a aduce în Statele Unite rămășițele pământești ale soldatului necunoscut american spre a fi depuse la Washington.

Plata reparațiilor.

Nauen. — Comisiunea de garanții a comunicat guvernului german că plata reparațiilor expirată la 15 Noemvrie e îndeplinită acoperită. Viitoarea plată urmează la 15 Ianuarie 1922, adică 300 milioane mărci în aur și aceasta sumă a fost aproape achitată prin prestațiuni în natură.

Cabinetul Wirth nu se va retrage.

Nauen. — Cancelarul statului, Wirth a hotărât în urma unei decizii unanime a cabinetului că nu e vorba de o retragere a acestuia pentru că în aceste timpuri grele, guvernul să nu fie împedecat în acțiunile sale.

Tratatul anglo-irlandez.

Dublin. — Reprezentanții englezi și irlandezi au căzut de acord ca să se constituie o comisiune compusă din membri irlandezi și englezi, care să viziteze închisorile unde sunt internați.

Munca obligatorie pentru țărani în Rusia.

Varșovia. — Din Riga se telegrafiază că comitetul executiv din gubernia Petrograd a ordonat lucrul obligator pentru țărani, în o sută zile pe an în interesul statului.

Efectele declarațiilor ministrului de finanțe austriac.

Viena. — Declarațiile noului ministru al finanțelor a avut mare răsunet la bursă. Leul care se vândează cu 25 coroane s'a vândut azi cu 19.

Curent monarhist în parlamentul vienez.

Viena. — În parlamentul din Viena au avut loc scene furtunoase din cauza curentului monarhist care și s'a făcut în parlament. Deputatul social-democrat Scheindmal a protestat vehement contra numirii ca funcționar al statului al lui Rakovnitz secretarul partidului creștin-social și care a fost acuzat de înaltă tradare și pentru conspirațiuni carliste.

Ofensiva trupelor roșii împotriva republicii orientului extrem.

Varșovia. — Din Moscova se telegrafiază că trupele roșii au început ofensiva contra armatelor republicii orientului extrem. Trupele roșii au blocat localitatea Nicols. Armatele lui Marcutov sunt în retragere.

Masacrarea femeilor și copiilor greci.

Atena. — Din Constantinopol se anunță că după o telegramă din Samsun, în ziua de 24 Octomvrie au fost aduse la conacul de la Samsun 62 caruțe pline cu femei și copii greci sugrumați. Turcii care transportau victimele au depus cadavrele în curtea conacului pretinzând că sunt masacrați de greci.

Populația din Oedenburg.

Viena. — Ziarele din Viena publică statistica maghiară din 1910 despre numărul locuitorului orașului Oedenburg și a celor 5 sate asupra cărora urmează să decidă plebiscitul. După chiar statistica maghiară, majoritatea o au germanii, care sunt în număr de 36 mii față de unguri, care sunt 23 mii.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

CINEMATOGRAFE.

Demonul. (Soția lui Claude) mare atracție în 4 acte în „Apollo” în 19, 20, 21 Octomvrie. — Inginerul Claude își consacră toată activitatea sa pentru a contribui din toate puterile sale la refacerea Franței umilită în războiul din 1871. Toată activitatea e stănjănită de soția sa Cezarina o femeie coruptă, care e gata să vândă unui spion toate planurile bărbatului ei. Spionul e ucis de soțul său, când Cezarina vrea să vândă planurile cu ajutorul unui alt spion. Scăpată și de aceasta influențează pe asistentul lui Claude să-i predea planurile, într'un moment slab i le predă, Claude însă apare la timp și prin o împuscătură ucide pe Cezarina, iar lui Antoniu asistentul îi zice: Să vedem de lucru.

Romanul unei femei, dramă socială în 6 acte în „Urania” în 19, 20 Octomvrie. Istoria tragică a unei fete orfane. Ajunsă la o contesă ca o damă de conversație, o înșală fiul contesei, la ce contesa o alungă. Acum ajunge pe mâna unui aventurier, care vrea să o folosească, ca să atragă pe cartoforii falși la casa lui Convenind cu timpul ca damă de lume mare (demimondă) cu fiul contesei află că acesta e trimis în misiie diplomatică. Aventurierul o silește să pună mâna pe secretele diplomatice cu ori ce preț. Orfana însă convenind din nou cu tinerul conte îi spune că vor să-l ucidă, la ce un plumb îi trece prin inimă și moare.

AFENEUA „CORNUL VÂNĂTORULUI” După teatru mâncări calde și recl. Orchestră de țigani. Jumătate litru de vin bun lei 9 în sticle.

GONDA și COMP.

ARAD, Strada Horia, Palatul Neuman

366

Recomandă în atențiunea on. public magazinul său bogat cu : ață, bumbac, galanterie, săpunuri de toaletă, articole împletite și țesute, hârtie, utensilii școlare.

Dacă ai mâncărime sau bubite pe piela cumpără alifia

Scaboformat dr. Flesch

vindecă sigur, n'are miros și nu murdărește hainele. Un borcan mic 8 lei, un borcan mare 12 lei, borcan pentru o familie 20 lei, Prav «Scaboform» la alifie 4 lei. De vânzare în toate farmaciile. Depozit principal și pentru revânzători, la farmacia «Ingerul» alui **Emeric Kain, (fost) Arad,** în colțul dela Calea Banatului și piața Avram Iancu.

FRĂȚII NEUMAN

Fabrică de spirt și de drojdie

Fabrica de făină — ARAD

IMPRUMUTURI

acord mai ieftin posibil imediat

Mijloace vânzări și cumpărări

DE CASE

365

Alexandru Herzog

Comisionar de bancă, birou : str. I. Bratianu 15.

In atențiunea

350

cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile **Wiegelfeld, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 40**

Lévai și Szigeti

mai înainte **BUCHSBAUM și Co.**

Vis-a-vis de Intrarea la Teatru

Recumandă magazinul bine și abundant sortat cu

ghete bărbătești, femeiești și Copii

Prețuri ieftine.

Au sosit cele mai noi și moderne

paltoane de toamnă, de iarnă,

haine bărbătești și pentru copii

Clasă separată de măsurat

SZÁNTÓ și COMLOS ARAD,

Piața Avram Iancu No. 22.

Edificiul Teatrului.

Antistia comunală a circ. I.

No. 22671—921.

Hotărâre.

Alexandru Reusz locuitori în Arad
Bulevardul Regele Ferdinand No. 5. cere

concesiunea de stabiliment pentru a schide o fabrică de ghiță și o răcită de bere la suszisa adresă.

Pentru pertractare la fața locului conform legii din anul 1884 art. XVII. § 27 punem termen la data de 23 Octomvrie a. c. ora 11 a. m. la care invităm cei interesați cu aceia, ca planul proiectului și descrierea exploatarei se poate privi la Antistia Comunală Circ. I. a orașului Arad până la 23 Octomvrie 1921 ora a. totdeauna sub orele oficiale.

Eventualele observări se pot face în scris s'au verbal tot acolo sau la pertractarea la fața locului căci în caz că se va înainta nici un fel de observare dacă nu se va ceda din punct de vedere public de inpedecare, conform paragraful din lege concesiunea de stabiliment se elibera.

Despre aceasta avizăm partidele, în consultul orășanesc, comandantul pompierilor, Emeric Zádor directorul uzinei mașinari orășanești, administrația „Gazeta Aradului” și „Aradi Hirlap” și vecinii interesați cu acea ca hotărârea de mai sus să fie publicată de spesele partidului.

Arad, la 13 Octomvrie 1921.

(ss) Pocioianu

șeful circ. I.

Carbuni de piatră de încălzit prima calitate
Carbune cernut, de lemn pentru
Lemne mărunte de foc, uscate transportabile
la domiciliu cu preț ieftin de vânzare

CAROL KNEFFEL și FILII**Bulev. Regele Ferdinand I. No. 5**

(fost piața Boros Beni) cccccc

Dacă voiți să aveți succes sigur
publicați anunțurile D.-Voastră în

Gazeta Aradului

care le primește pe lângă prețurile cele mai avantajoase.